

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
DIVADELNÍ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Praha, 2022

Mariana Bouřilová

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

DIVADELNÍ FAKULTA

Bakalářský program

Scénografie alternativního a loutkového divadla

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BLOUMÁNÍ MĚSTSKOU KRAJINOU, JAKO VÝCHOZÍ BOD TVORBY

Mariana Bouřilová

Vedoucí práce : MgA. Tomáš Žížka

Oponent práce: MgA. Vojtěch Horálek

Datum obhajoby:

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2022

THE ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

THEATRE FACULTY

Bachelor program

Stage Design of Alternative and Puppet Theatre

BACHELOR THESIS

**WANDERING THROUGH THE URBAN LANDSCAPE AS A STARTING
POINT FOR CREATION**

Mariana Bouřilová

Consultant: MgA. Tomáš Žižka

Opponent: MgA. Vojtěch Horálek

Date of defense:

Assigned academic title: BcA.

Prague, 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/magisterskou/disertační práci na téma

vypracoval(a) samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne .....

.....
podpis diplomanta

Abstrakt

Tématem této bakalářské práce je fenomén flanérie.

Práce se věnuje uměleckému aspektu bloumání v městské krajině, při kterém umělec získává inspiraci. Práce vyzdvihuje proces bloumání a uvádí jeho pozitivní dopad na lidskou kreativitu. Pojem flanérství rozvádí a nastiňuje tento fenomén v proměnách doby. V druhé části se autorka zaměřuje na vlastní autorský projekt, který vznikl během procházek městskou periferií. Popisuje vývoj projektu a snaží se v něm popsat aspekty flanérie, které se místy vytrácí a pak se zas navrácí s novými impulsy. Projekt se zaobírá tvary vytvořenými časem na omítkách a snaží se nalézt citlivý způsob, jak takové efeménní obrazy zachytit a komunikovat proces i výsledek s divákem.

Abstract

The topic of this bachelor's thesis is the phenomenon of flânerie.

The work is devoted to the artistic aspect of wandering in the urban landscape, during which the artist gains inspiration. The work highlights the process of wandering and states its positive impact on human creativity. The concept of flâneuring elaborates and outlines this phenomenon in the changes of time. In the second part, the author focuses on her own project, which was created during walks in the urban periphery. It describes the development of the project and tries to describe aspects of flânerie that disappear in places and then return with new impulses. The project deals with the shapes created by time on plasters and tries to find a sensitive way to capture such ephemeral images and communicate the process and the result with the viewer.

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Flanérie.....	11
2.1. Flanér.....	12
2.2.1. Město jako problém.....	13
2.2.2. Flanér na periferii.....	14
2.3. Chůze.....	15
3. Autorská tvorba – aspekty flanérství?.....	16
3.1. Monolog tvarů.....	17
3.2. Krajina působnosti	18
3.3. Zdi, stěny, omítka, narušení.....	19
3.3.1. Vladimír Boudník, Explosionalismus.....	20
3.4. Trasa.....	22
3.5. Technika a způsob dokumentace.....	23
3.5.1. Skener.....	24
3.5.2. Skenovací stanice.....	25
3.6. Proces sběru.....	26
3.6.1. Deníkové zápisky.....	26
3.7. Sebe prezentace - pokus o stvoření fámu.....	34
3.7.1. Kostým.....	34
3.8. Kniha – Monolog tvarů.....	35
3.8.1. dramaturgie prohlížení.....	37
3.9. Pozvání k participaci.....	38
3.9.1. Vedené procházky pro veřejnost.....	38
3.9.2. Hospoda.....	41
3.9.3. Oslovení veřejnosti.....	42
3.10. Plány do budoucna	43
3.10.1. Formát obrazu.....	44
4. Závěr.....	46
5. Obrazová příloha.....	47
6. Seznam použitých zdrojů a literatury.....	55

Děkuji Tomášovi Žižkovi za vedení práce a konzultace, Vojtovi Horálkovi za konzultace, Janu Bažantovi za vedení absolventského projektu Monolog tvarů, Carolině Sidonové za poskytnutí literatury a inspirovací diskuzi, Milanu Pavlíkovi za rozhovor a všem zúčastněným na vedených procházkách.

1. Úvod

Bloumání městskou krajinou je pro mne velmi důležité z hlediska vlastní umělecké tvorby. Když řeším nějaký problém, který nemohu vyřešit, dlouho do noci se procházím městem. Většina mých autorských projektů v posledních letech vznikla právě během noční procházky zklidněnou Prahou. Nevěděla jsem, jak vlastní proces tvorby popsat. Někdy jsem měla až pocit, že se flákám a lelkuji – povalečství, které nikam nevede.

O existenci flanérie vím teprve několik měsíců. Díky psaní této bakalářské práce se rozšiřuje mé povědomí o tomto druhu uměleckého procesu a dokáži tak lépe artikulovat vlastní tvorbu.

V teoretické části práce se zabývám pojmem flanér a jeho vývojem v proměnách doby. Vycházím od jeho pařížských kořenů a přes jednotlivé aspekty – neurčitost směru chůze, vztah k osamění a davovosti, centru a periferii – docházím až k podobě, kterou může flanérství nabývat v dnešní době.

V druhé části se věnuji analýze vlastní autorské tvorby, která přímo vyplývá z bloumání městem, a snažím se nalézt spojitost mezi vlastním přístupem k tvorbě a flanérií. Zabývám se dokumentací tvorby svého absolventského projektu Monolog tvarů. Popisuji vznik projektu a jeho vývoj, snažím se přiblížit čtenáři vlastní nadšení ze samovolně vznikajících struktur na fasádách domů. Ke konci rozvádím možné směry, kterými se projekt Monolog tvarů může vyvíjet i proměnu formy prezentace díla pro veřejnost. V práci se zaměřuji hlavně na své prožitky a vzpomínky. Jsem jedinou členkou tvůrčího týmu, a proto tam, kde by v jiné bakalářské práci mohly zaznít rozhovory, uvádím několik záznamů ze svého „bloumajícího“ deníku. „Flanérství je totiž také především útěk od spleenu.”¹

Cílem práce je zmapovat proces tvorby, který je v tomto případě stejně důležitý jako samotný výstup a usouvztažnit ho se specifickým přístupem k tvorbě, který prezentuje flanérství. Flanér je jedinec, člověk osamocený, který hledá rozptýlení v okolním světě.²

1, JIRÁTOVÁ, Kristýna. Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti. 2018. Dizertační práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění. Vedoucí práce Bydžovská, Lenka.

2 JIRÁTOVÁ, Kristýna. Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti. 2018. Dizertační práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění. Vedoucí práce Bydžovská, Lenka.

2. Flanérie

Francouzské slovo Flâneur se překládá jako bloumat. Ze stejného základu vychází slovo flâneur, které označuje bloumající osobu. Postava flâneura je natolik spjata s Paříží, že se do jiných jazyků nepřekládá, v českém přepisu se jedná o flanéra.³ Flanérie je činnost, kterou provozuje flanér.

Bloumání

Bloumání je proces vztahující se k fyzické činnosti a také k myšlenkovým pochodům. Je to činnost bez jasného cíle a směřování. Bloumat znamená podle slovníku spisovného jazyka českého chodit, procházet se bez cíle sem a tam, toulat se, bloudit, těkat, nebo také nečinně hledět, okounět, zevlovat a lelkovat.⁴ Z toho vyplývá, že bloumání není akcí určitou, snadno rozpoznatelnou a pojmenovatelnou. Někdy se dokonce může stát, že bloumající osoba si ani neuvědomuje, že bloumá. Bloumání by se také mohlo zdát, jako něco zbytečného a nepotřebného, v dalších kapitolách je rozvinuto, jak tento způsob trávení času může přispět k obohacení našeho vnitřního života.

---

3 Flanér – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Flan%C3%A9r>

4 [online]. Copyright © [cit. 22.08.2022]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=bloumat&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

2.1. Flanér

Prvním, kdo charakterizoval flanéra byl Charles Baudelaire.

Baudelaire popisuje flanéra, jako muže davu. Člověka dychtícího po neznámé mase lidí, kterou může pozorovat a distancovat se od ní. Člověka, který vlastní samotu a nudu, kterou nemůže sám snést, vyplňuje dlouhými procházkami městem, při kterých se nechá rozptýlit kdejakým vjemem. Tyto zážitky ho pak ve vzpomínkách zaměstnávají a inspirují ho v jeho uměleckém díle. Flanér je městský člověk, který město vnímá, jako terén k prozkoumání. Město je pro flanéra neustále se měnící prostředí, které rozdmýchává davu lidí. Potuluje se městem, nemá jasný cíl, bloumá, přemítá. Tak jako je směr jeho chůze neurčitý i jeho úvahy nemají jasný cíl. Jako loď se nechá unášet událostmi, které pozorně vnímá a analyzuje. Flanér je muž davu, ale není jeho součástí. Nikdy s ním nesplyne. Neztotožní se, má odstup, vlastní pohled na svět, který mezi ním a ostatními vytváří neproniknutelnou hranici. Sám Baudelaire v sobě spojuje osobu dandyho - člověka opovrhující společností a flanéra - člověka se zájmem o společnost, s kterou však nikdy nesplyne. Nutno podotknout, že flanér není tulákem, je zaopatřeným jedincem, který se pro své potulování rozhodne dobrovolně a po skončení své procházky se má kam vrátit domů. Nezávislá díky nim nic jiného než nové impulsy a vjemy. Jeho vycházky tak nejsou něčím existenčně potřebným, zato existencionálně nevyhnutelným.⁵

Tak jak se vyvíjela města, prostředí klíčové pro flanérii, tak se vyvíjel i obraz flanéra.

Walter Benjamin reaguje na Baudelaira slovy:

„Baudelairovo ingénium, jehož živnou je melancholie, je ingéniem alegorickým. U Baudelaira se poprvé stane objektem lyrického básnictví. Toto básnictví není lyrikou domova, jeho pohled postihuje město spíše jako alegorii, je to pohled člověka odcizeného. Je to pohled flanéra, jehož způsob života si s sebou dosud nese kus slavnostního lesku na rozdíl od nadcházejícího bezútěšného životního stylu velkoměstského člověka. Flanér stojí i na prahu velkoměsta i na prahu měšťanské třídy. Obojímu se ještě nepodrobil. V obojím není doma. Hledá útulek a ochranu v davu. Kryt davem jako závojem vidí flanér známé město jako fantasmagorii. Město vyhlíží hned jako krajina, hned jako obytný pokoj. Obojí se poté uplatní při zakládání obchodních domů a z potulování po ulicích se bude těžit jako z činnosti, přispívající k zbožnému odbytu. Obchodní dům je poslední rána flanérovi.“⁶

Pro Waltera Benjamina ztrácí flanérství duši kvůli konzumní společnosti a racionalizaci, díky níž je z města vyjmuta veškeré tajemství.⁷ Smysl flanéra spočíval v tom, že ve věcech nalézal tajemství, která si sám odkrýval a interpretoval.⁸

---

5 JIRÁTOVÁ, Kristýna. Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti. 2018. Dizertační práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění. Vedoucí práce Bydžovská, Lenka.

6 https://monoskop.org/images/4/40/Benjamin_Walter_Dilo_a_jeho_zdroj_pp_1-129.pdf

7 https://monoskop.org/images/4/40/Benjamin_Walter_Dilo_a_jeho_zdroj_pp_1-129.pdf

8 JIRÁTOVÁ, Kristýna. Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti. 2018. Dizertační práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění. Vedoucí práce Bydžovská, Lenka.

2.2.1. Město jako problém

Na Benjaminův lament ideově navazuje Guy Debord se svými provoláními v knize *Společnost spektaklu*, publikovanou ve francii ke konci šedesátých let. Zde Debord kritizuje společnost konzumu a vytlačení přirozeného života z měst. Modernímu městu a urbanismu věnuje VII. kapitolu Územní plánování.

„Společnost, modelující celé své okolí, si vybudovala speciální techniku, aby utvářela i konkrétní základnu, na níž stojí celý souhrn úkolů, v nichž toto modelování spočívá: samotné své území. Urbanismus není nic jiného než toto uchvácení přírodního i lidského prostředí ze strany kapitalismu, který se logicky rozvíjí do absolutní dominance a tím pádem nyní může a musí předělat celý prostor a učinit z něho vlastní kulisu.“⁹

Debordova kritika spočívá v absolutním odmítání konzumu. Konzumu, kterému se vše přizpůsobuje a dochází to tak daleko, že v očích Deborda člověk vydávající se do ulic bez úmyslu konzumerismu se stává vetřelcem. Z Debordových slov je cítit zlost a odmítavý postoj k současné podobě měst, Debord se nesnaží nalézat poetiku v soudobém městském prostředí, tím by se snížil k částečnému smíření se se společenským nastavením.¹⁰

---

9 DEBORD, Guy. *Společnost spektaklu*. V Praze: Intu, 2007. ISBN 978-80-903355-5-4.

10 DEBORD, Guy. *Společnost spektaklu*. V Praze: Intu, 2007. ISBN 978-80-903355-5-4.

2.2.2. Flanér na periferii

Tím, jak se proměňovala a vyvíjela města se vyvíjel i městský člověk a flanérie. Auta a veřejná doprava nahradila chůzi, do té doby ústřední způsob transportu, a z chodce bloumajícího městem se stává podivín. Flanér se v důsledku zrychlování tempa doby přesouvá na okraj do městských periferií. Je vytlačen do té doby nepřírozenou rychlostí aut. Chodníky ustupují silnicím a nové, pravoúhlé, geometrické urbánní řešení přestává poskytovat chodci různorodý terén křivolakých ulic. Korzování městem se tak zpravidla omezuje na chůzi dvěma možnými směry.

Profesionální slovenská flanérka, Jana Beňová, která se podle svých slov „flanérii v Bratislavských ulicích věnuje již 35 let,“ popisuje v úvodu své knihy *Flanérova košeľa postavu flanéra takto:*

„Tak ako sa tuláci pohybujú lesom, flanér sa potuluje mestom. Nevyberá si, nehľadá to pekné, príťažlivé, chodí sem a tam. Pohyb a mesto sú jeho živel, jeho posadnutosť. Flanér sa neprechádza, flanér pracuje. Flanér je na okraji spoločnosti a ulice, ktorými sa potuluje, sú často svojím spôsobom perifériou mesta. Nie sú to ulice, ktoré si obyvatelia či turisti vyberajú na prechádzky. Flanér je na okraji spoločnosti, zato ju pozorne vníma a pozoruje. Je psom svojej doby. A ako taký – veľmi dobre pozná jej vône a pachy. Nič neprodukuje. Nič, čo by sa rávalo.“¹¹

Z těchto popisů vyplývá, že flanérem je městský člověk, který svůj život prokládá, nebo spíše vyplňuje aktivitou, která zabere velké množství času a pro mnoho nezasvěcených lidí, by se mohla jevit zbytečná. Pro flanéra je však nejasné bloumání bez směru a bez cíle nejpodstatnější studnicí plnou inspirace a pohnutek k tvorbě.

---

11 BEŇOVÁ, Jana. Flanérova košeľa: 8 a pol bratislavských ulíc. BRAK, 2020. ISBN 9788089921324.

2.3. Chůze

„Nejpřirozenější pohyb lidského těla, jehož základem je krok, který provádějí dolní končetiny.“¹²

Pohyb je během flánie stejně tak klíčový, jako prostředí samotné. Chůze, nejpřirozenější pohyb lidstva, ve spojení s otevřenou myslí nám naskytuje hlubší způsob uvažování. Studie Stanford University zjistila, že chůze zvyšuje kreativitu v průměru o 60 %. Výzkumníci označili tento typ kreativity jako divergentní myšlení, které definují jako „myšlenkový proces generující kreativní myšlenky tak, že zvažujeme mnoho možných řešení.“¹³

Geoff Nicholson, autor knihy *Ztracené umění chůze* zas praví: „*Mezi tempem neuspěchané chůze a frekvencí našich myšlenek je patrná shoda. Chůze vyžaduje určitou míru pozornosti, ale pořád ještě ponechává mozků dostatek volného prostoru. A jakmile se zvýší průtok krve mozkem, dostaví se i podnětné nápady.*“¹⁴

I ze studií tedy vyplívá, že chůze má na lidskou kreativitu významný dopad a její pravidelné praktikování pozitivně ovlivní tvůrčí proces.

---

12 <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/js11/terminologie/web/4chuze.htm>

13 Chodím tedy jsem. Proč je chůze nejpodceňovanějším cvičením vůbec? - Do práce na kole. Do práce na kole 2022 - Do práce na kole [online]. Dostupné z: <https://www.dopracenakole.cz/31871/chodim-tedy-jsem-proc-je-chuze-nejpodcenovanejsim-cvicenim-vubec>

14 Chodím tedy jsem. Proč je chůze nejpodceňovanějším cvičením vůbec? - Do práce na kole. Do práce na kole 2022 - Do práce na kole [online]. Dostupné z: <https://www.dopracenakole.cz/31871/chodim-tedy-jsem-proc-je-chuze-nejpodcenovanejsim-cvicenim-vubec>

3. Autorská tvorba - aspekty flanérie

Město je pro mne problematické prostředí. Jsem městský člověk. Žiji v největší a nejlidnatější metropoli země. Praha je mým domovem po celý můj život. Jsem obyvatelem tohoto města a jsem také odpůrcem tohoto města. Jsem do jisté míry odpůrcem všech měst, kde lidé ztratili kontrolu nad svým teritoriem obývání a město převzalo kontrolu nad svými obyvateli. Cítím úzkost z faktu, že území na kterém se město rozkládá je upraveno člověkem pro člověka, vše je přetvořeno, naplánováno a vyumělkováno. Vadí mi smog a neustálý hluk. Zároveň se městského života a života ve městě jen těžko vzdám, kvůli sociálním, vzdělávacím a pracovním důvodům. Proto vyhledávám momenty ve městě, kde se lidské snaze ovládnout prostor nedaří, kde ho narušují další vlivy. Místa, kde počasí, povětrnost, plynutí času a přirozené přírodní jevy narušuje lidský záměr a úmysl. Z mého pohledu se tak místo nekazí ale dotváří.

Narozdíl od flanérů za časů Baudelairových se davu vyhýbám. Unikám od masy lidí, na periferii. Za periferií nikam neprchám, necestuji, ale počkám si na ni. Perifernost prostředí v kterém se pohybuji vyplývá z denní doby v které místo navštěvuji, to je většinou mezi půlnocí až pátou ranní.

Z vjemů, které naskytuje město se v tvorbě zaměřuji na architektonické vizuální vjemy hranic ulic, zdí.

3.1. Monolog tvarů

Monolog tvarů je projekt vzniklý z potřeby zachytit krásu starých pražských zdí nedaleko Pražského hradu. Jejich poetičnost, křehkost a nestálost. Jeho vznik zapříčinily právě dlouhé procházky onou městskou krajinou, a proto si dovoluji tvrdit, že je to projekt spjatý s flanérstvím a flanérií poháněn. Monolog tvarů je dokumentace ulic Hradčan a Malé Strany. Dokumentace se týká narušených stěn obytných domů, honosných paláců, zámeckých zahrad a dalších staveb. Zabývám se jemnokresbou skvrn a jiných degradativních prvků v omítce, vytvořené přirozeným chodem světa. Projekt vznikl jako moje absolventská práce, věnuji se mu od roku 2020 doposud a hodlám v něm pokračovat a dál ho rozvíjet. Tak jako se i stěny hradčanských domů proměňují, tak se i časem proměňuje můj osobní pohled na ně. Projekt se do určité míry inspiroje knihou Dialog tvarů, která pojednává o barokní architektuře v Čechách.

Celý projekt vznikl díky cestám z DAMU do rodného domu ve Střešovicích. V následujícím textu se snažím vysvětlit důvod zaujetí tímto tématem, přiblížit proces sběru materiálu a nastínit další možné pokračování projektu v budoucnosti.

3.2. Krajina působnosti - Hradčany místo doplňujících se protikladů

„Okouzlení Prahou pramení především z naléhavého pocitu tajemna. Máte dojem, že je možné pronikat stále hlouběji do vnitřku věcí. Ulice, vchody, dvory schodiště vás vedou do nekonečného „nitra“.“¹⁵

Stará Praha, jak výstižně Christian Norberg-Schulz popisuje je plná tajemna, to platí i o území v kterém vzniká Monolog tvarů. Hradčany Malá Strana jsou místem neskutečně historicky bohatým. Skvosty historických architektonických stylů se tu vedle sebe mísí se zvláštní zubožeností rozpadajících se stěn. Díky častému procházení kolem neudržovaných a neopravených zdí v jednom z historicky nejdůležitějších míst Prahy jsem dokázala okolí vnímat jinak než jako turistickou atrakci plnou zlata a třpytu ale zaměřila jsem se na její nedokonalosti. Můj rodný dům na Ořechovce stojí blízko hranice čtvrtí Střešovice a Hradčany. Na Nový svět je to pět minut pěšky přes Brusnický park. Areál zkoumání díky tomu dobře znám už od dětství. Pohled na toto městské prostředí se mi během života proměnil. Jako malé dítě jsem cítila respekt z bohatě zdobené Hlavní brány nesoucí dva zápasící titány, obdivovala jsem propracovanou fasádu Schwarzenberského paláce a tajila dech před chrámem svatého Víta. Dnes v dospělosti tyto historické stavby vnímám, mám je ráda a respektuji je, ale Hradčany se staly pro mne místo noci, místo plné tajemství. *„V Praze se to, co je skryté, zdá být dokonce reálnější než to, co lze bezprostředně vnímat.“¹⁶*

Obrázek 1: Zámecké schody, momentka z procházky, archiv autorky

15 NORBERG-SCHULZ, Christian. Genius Loci. Odeon, 1994. ISBN 978-80-7363-303-5.

16 NORBERG-SCHULZ, Christian. Genius Loci. Odeon, 1994. ISBN 978-80-7363-303-5.

3.3. Zdi, stěny, omítka, narušení

„Štukem omítaná zeď představuje nejcharakterističtější fenomén architektury pražského baroku z hlediska její materiálové, navenek opticky se uplatňující zásobnice. Skrovně, ne však zanedbatelně se omítka hlásí v jednoduše zatřených spárách ohradních zdí, tence přikrývá lomové zdivo a tlumí jeho skladebný neklid, v tlusté vrstvě dosedne vně i zevnitř na tělo stavby, upravována zrcadlových ploch techniky stucco lustro. [...]

Zde se zakládá účín ulic, tvořených souvislým pásmem barokních domů a paláců, jejich fasád zářících obnovenou novotou barevných odstínů, ale i těch, jejichž světlost oslepla a oprýskala stářím.“¹⁷

Dokumentuji narušenou omítku.

Nedokumentuji jiné materiály (kámen, dřevo, sklo) vyskytující se na území zkoumání.

Dokumentuji omítku v ploše, která měla být celistvá, ale čas a vnější podmínky ji ohlodali a vytvořili na ní ornament. Nedokumentuji ornamenty vytvořené člověkem záměrně. Sgrafity, graffiti, tagy, vyryté vzkazy a kresby. Pokud některé tyto formy lidského zasažení do omítky ofotím, je to za záměrem spíše kontextuálním, tyto snímky do knihy nezařazuji.

Jako monology tvarů dokumentuji náhodu, nechtěnost, neúmyslnost.

Tato nahodilost utváří tvary lehké, jedinečné. Tyto efemérní tvary se mohou každým okamžikem proměnit. Mohou zmizet. Ničím a nikým nejsou chráněny, možná akorát chudobou, která zabraňuje renovaci těchto stěn.

Nedávám si za cíl zdokumentovat každý centimetr omítky každé stavby. Nesnažím se o faktografické detailní popsání a konzervaci území. Nejsem druhým Langweilem.¹⁸

Obrázek 2: ztracený údaj,
archiv autorky

Obrázek 4: ztracený údaj,
archiv autorky

Obrázek 3: ztracený údaj,
archiv autorky

17 PAVLÍK, Milan a Vladimír UHER. Dialog tvarů - architektura barokní Prahy. Odeon, 1994. ISBN 01-505-81.

18 LANGWEILŮV MODEL PRAHY. LANGWEILŮV MODEL PRAHY [online]. Dostupné z: <http://www.langweil.cz/>

3.3.1. Vladimír Boudník, Explosionalismus – flanérie imaginace

Mnoho lidí v souvislosti s Monologem tvarů zmiňuje Vladimíra Boudníka, jeho tvorbu ze skvrn a manifesty Explosionalismu. *„Když tvoříte obraz, budete jej na základě předchozích vlivů, starších nebo mladších, tedy na základě inspirace. Nikdo tady nemůže vzhledem k vesmírnému dění předejit současnost - leda vzhledem k činnosti současníků. Každý z vás si pamatuje, že někdy si vytváří pomocí „fantasie“ z mraků, skal, z litého olova o Vánocích... různé světské podoby. Právě tak je tomu, zahledíte-li se na oprýskanou zeď, mramor. Vidíte ve skvrnách tváře, postavy, plocha se stává prostorem, vše se prolíná, ožívuje. Zde se vlastně vaše představy rozjitřují nakupeninou plošných tvarů odpovídajících oněm představám. Vy vlastně vidíte svůj vlastní život převedený do dvou rozměrů - tedy do plochy. Pochodující fantasie může na základních prvcích budovatí sta a sta původních tvarů a kompozicí.“*¹⁹

Tendence explosionalismu, setřít hranice mezi uměním a životem, se do mé práce také propisují, s rozdílem takovým, že mým cílem není díky asociacím „uvidět“ v obraze nějaký konkrétní výjev vycházející z naší divácké zkušenosti. v Monologu tvarů je důležitý tvar sám o sobě, více se zaměřuji na obrazové počítky, než vjemy. Sílu tvaru vnímám v jeho autentičnosti a nevyumělkovanosti. Přirovnávání obrazu k něčemu jinému vnímám, jako degradování daného výjevu, který sám o sobě je působivý vlastní dynamickou kresbou, barvou a kompozicí. Z manifestu Explosionalismu mne také zaujala teze v nahlížení na obraz, jako dynamický prvek. *„Obraz nesmí být momentkou. Od toho máme fotografie. Obraz musí být filmovým pásem o nesčíslném množství napětí a psychologických explozí zhuštěných do nehybné plochy a převedených nekonečně krátkém čase. Pohyb filmového pásu je zde nahrazen pohybem divákovi představivosti a fantasie.“*²⁰ Z toho vychází má úvaha, že explosionalismus je flanérie vlastní imaginace. Nepředpověditelný výsledek obrazu při tvoření ze skvrn pomocí explosionalismu, volnost cesty dobrání se k němu. Explosionalisms - nutnost bloumat našimi myšlenkovými pochody.

Akce Vladimíra Boudníka, kdy přímo na ulici demonstroval Explosionalismus jsou inspirativní při uvažování nad komunikací s publikem. On a jeho přátelé také využívaly pasparty, aby daný výjev ze skvrn ohraničili a vytvořili mu tak rám, tím se část zdi stala pro diváka obrazem.²¹ Toto cvičení je také součástí Vedených procházek. Jeho pokračování se však nenese ve stejném duchu - Boudník a jeho přátelé tvary pak následně dokreslovali nebo slovně interpretovali.

19 MERHAUT, Vladislav. Grafík Vladimír Boudník. Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-382-4.

20 MERHAUT, Vladislav. Grafík Vladimír Boudník. Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-382-4.

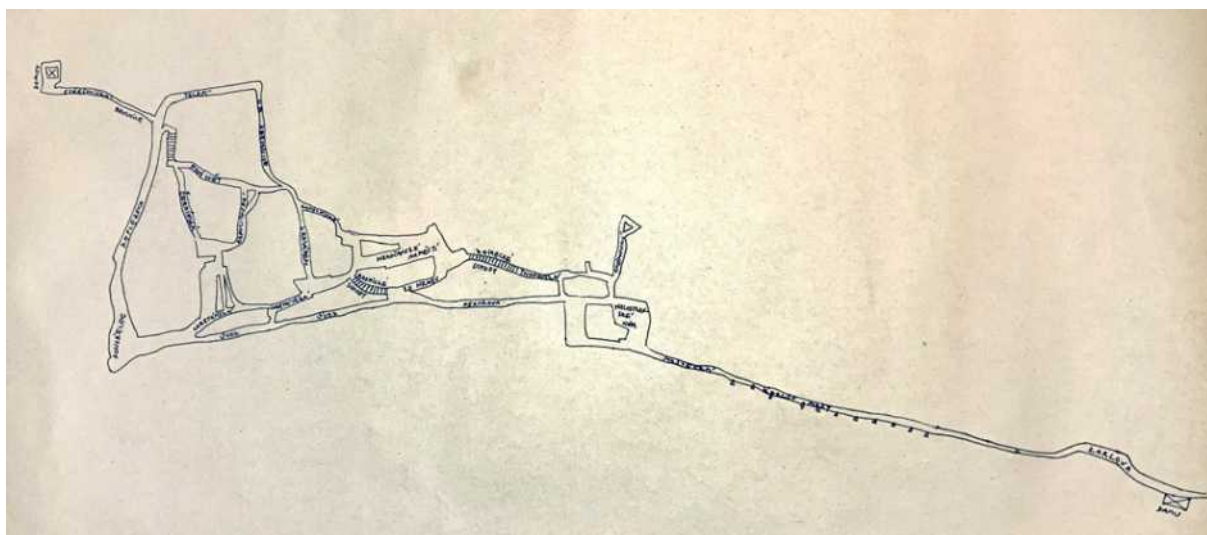
21 MERHAUT, Vladislav. Grafík Vladimír Boudník. Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-382-4.

Obrázek 5: Útvar pravděpodobně někým dotvořený - Kapucínská ulice 8. 5. 2022

3.4. Trasa

Trasa mých vycházek většinou začíná pod kopcem na Malostranském náměstí. Důležité pro pozorování tvarů je chůze do kopce. I když mám v plánu skenovat například Nový Svět, vycházím z Malostranského náměstí a vydávám se Nerudovou ulicí, nebo po Zámeckých schodech. Ideální je i na Malostranské náměstí dojít pěšky. Než se správně rozpumpuje srdce a naše mysl se připraví na přijímání nových počitků ze zdí, trvá to alespoň kilometr. Nerudova ulice se pro mne stala rozcvíčkou vnímání, domy a jejich stěny již dobře znám, při procházkách se ale stále nenudím. Přestože nějaké skvrny poznávám, hlavně ty, které jsem již skenovala, mé vnímání je vždy jiné. Uvědomuji si, že ne při každé procházce jsem flanér. Někdy se vydávám za známým jasným cílem, za vyhlídnutou zdí. Nebloudím, neflákám se, ale jdu pracovat. Sbírat tvary je krásné, ale náročné. Mnohdy se musím přemáhat a nutit se vyjít ven do tmy. Z původního zaujetí a nadšení je rutinní činnost. V moment, kdy se ze skenování a tvarů stane čistě práce, dokumentace, moje mysl se uvolní jiným směrem a já nacházím nadšení a inspiraci v dalších aspektech vycházky. Inspirují mne lidé, zvuky, vůně... to vše dotváří kolorit projektu.

Obrázek 6: mapa trasy, archiv autorky

3.5. Zvolená technika a způsob dokumentace

Chtěla jsem pracovat s obtiskem, s přímým kontaktem matrice (stěny) a média. Po vyzkoušení několika základních grafických technik (na zkušební zdi mimo Hradčany) - frotáž struktur, nanesení barvy přímo na omítku a její obtisk pak na papír, bylo jasné, že tato cesta je slepá. Obtisk byl slabý a nebylo možné malovat po památkově chráněných budovách. Musela jsem nalézt způsob, jak stěny dokumentovat aniž by byly mnou narušeny a poškozeny. Od začátku mi bylo jasné, že klasická fotografie nebude dostačující. Potřebovala jsem nalézt způsob, který by byl možný provádět v terénu, jednoduše a rychle. Pro dokumentaci defektů omítky (skvrn) jsem se rozhodla využít skener. Skener v sobě ideálním způsobem kloubí digitální přenos obrazu, který zachycuje věrohodně daný výjev a zároveň je zapotřebí fyzického kontaktu skeneru s objektem.

Zkušenosti se skenováním 3D objektů mám již z minulých autorských projektů (Bezpečná vzdálenost, ŠMIRGLPAPÍR, Atomová a další²²), ty jsem vytvářela pomocí stolního skeneru zabudovaném v tiskárně. Takto velké a těžké zařízení by bylo pro sběr v exteriéru velmi nepraktické, proto jsem pro projekt Monolog tvarů zvolila přenosný stolní skener.

---

22 Bezpečná vzdálenost – 2020, letní semestr, vytvoření komiksu během jarního lockdownu, skenování živých a neživých objektů, práce se zachycením pohybu a hmoty, formát A0. ŠMIRGLPAPÍR – nasnímané kusy jemného šmirglpapíru, které jsem si přivezla z brigády ze zámečku, vytvoření série, formát A1. Atomová – práce s pohybem 3D objektu během skenování, vytvoření tak kontrastní, dynamické kresby, digitální podoba.

3.5.1. Skener

Typ snímače, který využívám je plochý scanner CanoScan LiDE 300. Plocha skenovacího skla je formát A4.

Scanner je napájen přes počítač USB kabelem.

Scanner využívá technologii CIS (Contact Image Sensor) , neboli technologii tzv. LED osvětlení (anglicky near light).²³ Toto *blízké* světlo je důležitým aspektem procesu skenování. Díky němu můžeme v reálném čase sledovat, která část zdi je právě snímána. Paprsek se vlní po struktuře, ohmatává ji, prozkoumává terén, skener sbírá data a ukládá je. Tento dynamický aspekt tohoto technologického zařízení doplňuje mechanický zvuk. Je potřeba být při pořizování snímku v naprostém klidu a plně soustředění. Aby se snímek povedl, je dobré během skenování být potichu, sledovat paprsek a naslouchat pozorně. I když skener váží pouze 1,7 kg, vydržet ho držet jednou rukou bez hnutí 30s během toho, co skener pracuje, vyžaduje větší úsilí, než se může zdát.²⁴

Pro pochopení delikátnosti sběru, je nutné si proces vyzkoušet osobně, proto jsem ho zařadila do vedených procházek typu B, jak uvádím v části Vedené procházky.

Stěny skenuji ve výšce od 1cm do 200cm od země. Toto rozmezí je dáno tloušťkou okraje skeneru a mou výškou. Rozhodla jsem se, že tvary, které jsou na stěnách výše, než dosáhnou bez pomoci stupínků, nebo žebříku dokumentovat nebudu. Hodnotím, jako pozitivum, že některé tvary nemají možnost být zdokumentovány a zůstanou neuchopitelným, proměnlivým obrazem bez možnosti retrospektivy.

Skener nevyužívá perspektivu. Jeho zachycení obrazu je ortografické, ojedinělé pouze na toto médium. Díky tomuto způsobu zachycení obrazu se z mělké plochy stává hlubší prostor. **(na snímku)** Stěna je hranicí, kterou skener proniká. Odkrývá její vnitřnosti, její minulost. Skener je přijímač přijímající signály zdi. Díky tomuto médiu můžeme během skenování stěnu procítit. Tím, že skener držíme rukou za madlo, dlaní nám prochází mechanické chvění. Toto fyzické propojení bych přirovnala ke kontaktnímu tisku, jako je například tisk z výšky, kdy používáme váleček a cítíme, jak barva přiléhá na papír a podobně.

---

23 Skener – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Skener>

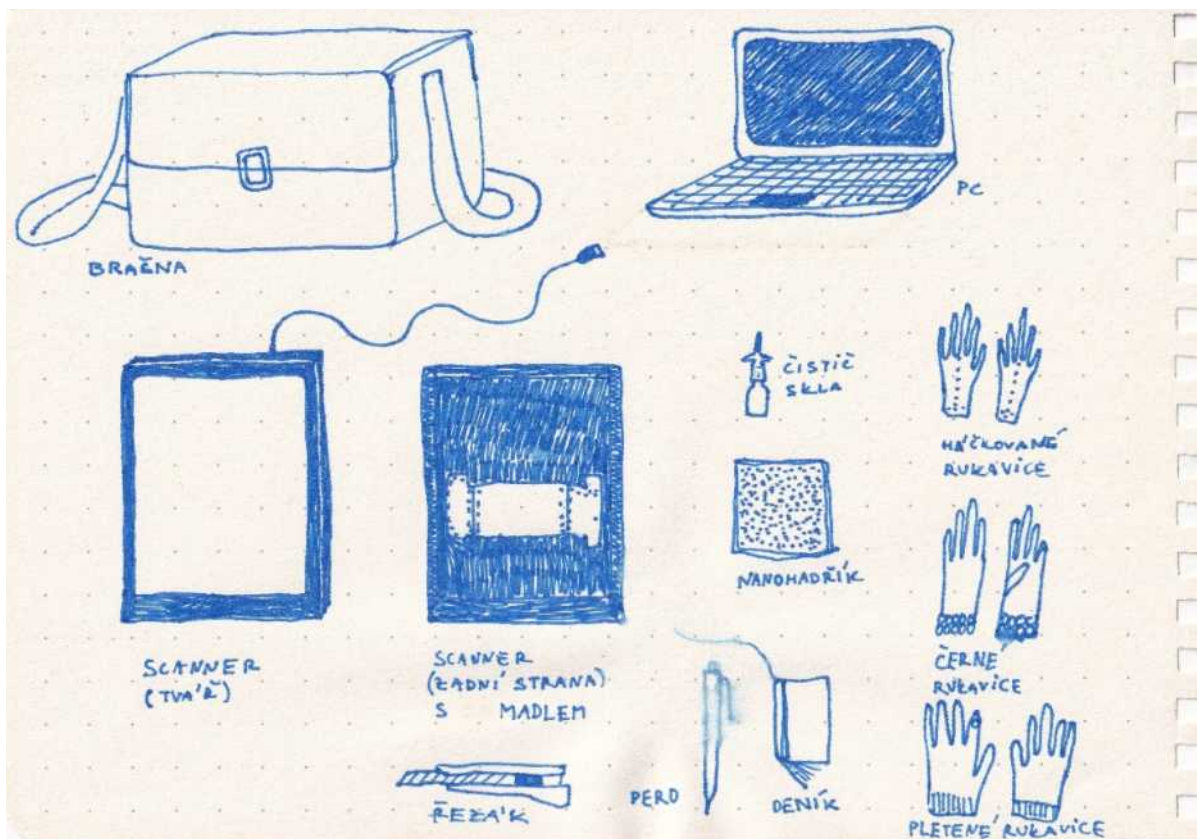
24 CanoScan LiDE 300 - Support - Download drivers, software and manuals - Canon Czech Republic. Digitální fotoaparáty, objektivy, videokamery a tiskárny - Canon Czech Republic [online]. Dostupné z: https://www.canon.cz/support/consumer_products/products/scanners/lide_series/canoscan-lide-300.html?type=specifications

3.5.2. Skenovací stanice

Skenovací stanice je dokumentační přenosné zařízení, vyrobeno přímo na míru mnou pro tento projekt (viz nákres - obrázek).

Skládá se z upraveného stolního skeneru – má odstraněné víko a vyrobené madlo na držení. Notebooku, kožené brašny, která funguje, jako taška pro přenos a zároveň pultík na počítač. Součástí vybavení je také deník, řezák, pár rukavic podle sezóny, nano hadřík a tekutý čisticí prostředek na sklo.

Kresba 1: Skenovací stanice - nákres, archiv autorky

3.6. Proces sběru

Když se vydávám do nočních ulic, které jen chvíli opuštěné, stále drží v sobě neklid lidského tepla, snažím se být nezpozorovatelná. Ve svém velkém černém oblečení chci být stínem beze stopy. Dýchám tiše a tiše i chodím. Hudbu neposlouchám. Při skenování je potřeba být v klidu, soustředěný. Nemluvit, naslouchat robotickému vrčení. Sledovat paprsek bílého světla, jak mapuje blízkou stěnu. Jen za plného soustředění je možné ob-
tisknout stěnu úplně. S její hloubkou a ostrými detaily. Pokorně vyčkat na pravý moment obrazu.

3.6.1. Deníkové zápisy

Během nočních výprav si píši deník. Níže uvádím zápisy z několika výprav.

Prosinec/2021

Večer, tma

V parku u Brusnice na lavičce ležel někdo.

Musela mu být příšerná zima.

Na zemi, kousek pod hlavou, igelitku plnou věcí.

2/1/22

Neděle

23:00

Začínám těsně před jedenáctou hodinou.

Bojím se jít ven do tmy, moc se mi nechce.

Otáčím se za každým šelestem.

V kapse mám nůžky, kdyby něco.

Mám velké pochyby o vidění krásy dnes v noci. Praskliny na mě nepromlouvají a stěny, zdá se, že nikdy nedýchaly.

Budu se snažit dál.

Ta brašna je strašně těžká.

Pořád se mi zdá, že slyším někoho z kopce utíkat.

Ale je to vlajka České Republiky, co se třepotá na ministerstvu zahraničních věcí.

Dnes se vánek mění ve vítr. Sem tam.

8/5/22

Neděle

Večer, kolem šesté

Den vítězství a matek

Být matka - vítězství?

Nebýt matka - vítězství?

Čus bus jdu na mši do Loretty.

Trošku poprchává a začíná být chladno.

Mše je trochu nudná.

Nic do srdíčka mi moc neuniklo.

Jdu do terénu. Je kolem osmé.

Nikdy jsem za takové viditelnosti (furt ještě nezapadlo Slunce) neskenovala.

Moc se mi nechce, ale vim, že když jsem tady...

Takže skenuju se svou stanicí.

Jsem v kapucínský ulici

A chodí tu dost lidí.

Jeden mnich právě vyváží popelnici na plast.

Lidi se po mně koukaj.

Promluvěj jen tehdy, když se jim kouknu do očí.

Takže je to vlastně moje rozhodnutí, jestli začnou mluvit.

Jeden pán, co šel se ženou, otočili se na mě několikrát.

Já dělala, že se strašně soustředím na počítač - tak jsem se nakonec na ně teda koukla a

Pán: Smim se zeptat, co to děláte?

(Znělo to nasraně, asi kontroloval, abych to tam neodbouchla.)

Já: Skenuju zdi.

Pán: Jakože to posloucháte?

Já: Ne, ofocuju.

Pán: Já se jen tak ptám, vypadá to zajímavě, tak badatelsky.

Já: Je to bádání.

Pán: Tak nashle.

Já: Nashledanou.

Pak jsem si povídala s dalším pánem.

Jmenoval se Kryštof. Žije na Novým Světě celej život.

Mluvil o Boudníkovi a že s dětma z výtvarky tu jednou dokreslovali skvrny.

Kryštof učí výtvarku.

Studoval na UMPRUM a angažoval se v galerii Sklep.

Já skvrny dokreslovat nebudu. Nechám je tak jak jsou. Jen si mezi nima vyberu.

Pak kolem mě projede policejní auto. Řidič na mě kouká.

A pak se zase otevře brána a vyjde pan policajt v modrém triku s krátkým rukávem.

“Smím se zeptat, co děláte?”

Já se upřímě zaraduju a říkám, že skenuju zdi, že je takhle fotim, že z toho dělám knížku na klauzury na DAMU. Že mu to ráda ukážu.

“Dobrý, tak v pořádku.” (nechtěl se podívat)

A prej, že to musí hlídat, tu zeď, že je to památka.

Trochu mě zamrzelo, že ty skeny nechtěl vidět :(.

Ale. Až budu mít knížku, tak jim jí tam přinesu a budu si s nima povídat.

Skenování bylo nakonec fajn. Spíš díky těm interakcím s lidma.

Focení mě moc nebavilo, neměla jsem (pivo) náladu, vidění.

Byla mi Zima a mám v sobě úzkost.

Navíc za světla to prostě není ono. Je to k ničemu.

Navíc, ale to i za tmy, mám pocit, že mě někdo praští do zátylku, furt při skenování cejtím blížící se ránu za krkem.

Ale těším se na další skeny.

Jen nevím, jak to udělat s těma lidma.

A až kniha bude, dám letáčky na místa, kde jsem skenovala, ať se lidi přijdou kouknout.

22. 5. 2022

Dnes vyrážím z domu (Holešovice) až po půlnoci, ujeli mi všechny tramvaje, tak jdu pěšky.

Začínám skenovat až kolem půl třetí.

První skenuju dům ve Sněmovní ulici. Sídlí v něm gynekologie a psychologie.

Ze vrat vyběhla kuna.

Při skenování na mě koukají policisté, ale nic neřeknou. Koukám se na ně taky.

Všude tu jsou bezpečnostní kamery, do těch se taky dívám, ať vědí, že je vidím.

Omítka v dost špatným stavu.

Celý to tu smrdí hovnama, ale je to tu docela hezký.

Při skenování slyším pávy a odbíjet hodiny asi na sv. Mikuláši.

Dneska mě to dost baví, půjdu najít nákej modrej barák. Nebo jinak barevnej.

Běžovej už nechci.

Jemně fouká vánek a zpívaj ptáci a hučej ventily (klimatizace?).

...

Teď jsem na Zámeckejch schodech.

Potkala jsem jednu černou kočku.

Je 4:00 ráno.

Obloha začíná modrat.

Sou 4:44 dávám si pauzu na cígo.

Už jsem strašně unavená, poslední půl hodinu jen čekám, kdy omdlím. Zavíraj se mi oči a ruce už mám dost slabý.

Popruh od brašny mě za krkem pálí.

Ale teď cejtím fakt štěstí.

Klid a vyrovnanost a krásu a radost, že jsem právě tady a teď.

Začíná se rozednívat čím dál rychleji.

Teprv teď vidím barvy fasád. V pouličním osvětlení jsou barvy strašně zkreslený.

Třeba teď najdu ten modrej dům.

Svět začíná zářit.

Pěvci cvrlikaj čím dál tím víc. Sedím na zámeckejch schodech a koukám na město, na Žižkovskou věž a na nebe, který vypadá, že může všechno odpustit.

Cejtim se jako u moře.

Češi, když jim to někde přijde krásný, tak říkaj, že se cejtěj jak u moře. Nebo v cizině.

Já mám Česko nejradši na celým světě. Je to tady jako u moře.

Zkusim dál skenovat, pokud neupadnu.

Pauza končí, je 4:59

Město se probouzí a ptáci svištěj vzduchem.

Je to strašně rychlej zrod dne.

Zlatorůžovej vzduch se rozpíná rychle a přímočařepomalu.

Těším se na kafičko v Žabce.

5:22

Sedím na Radnických schodech IV.

Už nemá cenu skenovat.

Je moc světla. A to pak jsou skeny takový vybledlý, rozmazaný, rozostřený.

U skeneru není vůbec vidět, jak jde paprsek, ani už není slyšet, jak pracuje. Jako kdyby ho světlo celý pohltilo.

Navíc se začínají rojit turisté.

Jdou udýchaně na výhled.

Když jsem skenovala výklenek na Královských schodech, do počítače mi spadlo pár malinkých kamínků. Zvedla jsem hlavu, z hradeb se na mě dolů díval voják, bylavidět jen jeho hlava a zelený barel.

Ptal se, co dělám.

Já že fotím skenem ..... atd

On: „To je dobrý.“

A zas zmizel.

Teď jsem měla mikrospánek.

Čt 26. 5. 0:52

Jdu skenovat Radnické schody.

Večer jsem byla natírat kulisy žlutou barvou na NS.

Pak jsme byly s Luckou Pankrácovou na pivu v Noně.

Jdu pře Petřín ke Hradu.

Totálně jsem zabloudila.

Všude byla strašná tma a začala jsem se bát.

Hlavně, když jsem zjistila, že jdu tou cestou, kde jsou vraky bagrů, kde je několik metrovej hnůj a kam většina lidí z Petřína chodí chcát, či srát.

Pavučiny se mi lepily na voči.

Teď štěká pes. Asi na někoho, asi ne na psa. Možná štěká sám na sebe. Lamentuje.

Kolem mě běhají králci, velcí, jako koně.

Tiší a vyzáblí.

Možná je to furt ten jeden a samej.

Koukne se a zas hopká pryč.

Po svých dlouhých drápkách. Všude je ticho a stromy šuměj.

Vzduch je teple vlhký.

Když jde člověk z kopce, tak je zima.

Zjistila jsem, nebo jsem si sama pro sebe vyvodila, že na koncertě Viagra Boys v neděli večer, jsem po několika ranách loktem do mé hlavy, utrpěla asi mírný otřes mozku.

V pondělí a úterý mi bylo strašně blbě a nezvládla jsem napsat ani ř.

No bylo to fakt nepříjemný.

Pořád jsem se motala, nemohla jsem spát, bylo to, jako bych byla strašně unavená, ale bez únavy.

Nebo strašně opilá, ale bez opití.

Ale vlastně to bylo celkem fajn. Nic mě asi ani moc nestresovalo, nebo asi jo, ale už si to nepamatuju.

Pořád ještě nedokážu vnímat čas a minulost neuchovávám v cítění.

Zvláštní

Kdyby mi dnes bylo blbě, jako včera, tak jdu někam k doktorovi, ale je to lepší.

Pořád ještě, ale, plavu v oleji.

ODBÍJÍ HODINY je 1:04

Musím vyrazit.

Potkala jsem jednoho pána.

Nevím, jestli s někým telefonoval, nebo ne, ale mluvil nahlas.

Měl v ruce plechovku Coly a říkal:

“Buďto máš bohatou škálu těch zážitků, a nebo ji máš chudou...”

Asi mluvil k tý kole.

SKUPINA OPILÝCH KAMARÁDŮ, CO ŠLI OD DVOU SLUNCŮ.

Potkali jsme se na Radnických schodech, když už jsem skenovala.

Hlasitě se bavili a smáli se.

Když si mě všimli, zarazili se a chvíli byli mlčky.

Pak jsme se dali do řeči.

Jeden pán byl vysokoškolským profesorem a zítra měl mít přednášku, kterou neměl připravenou.

Druhý pán byl asi umělec, nebo nevím.

Jedna paní, nevím co studovala, nebo jestli pracovala, asi jsem se nezeptala. Byla krásná a laskavá. Hodně se usmívala a za něco děkovala.

A třetí pán byl nadšený. Byl to knihovník a milovník skvrn.

Ten byl tak nadšený!

Moc se mu líbilo, co dělám. Ukázala jsem jim, jak skenuji.

Nadšenec skvrn mi pak ukazoval na mobilu skvrny, které fotí.

Pylové skvrny.

Močové skvrny na chodníku.

Světelné.

A od barev silničářů.

Slíbila jsem jim, že na radnické schody dám pozvánku k prohlédnutí hotové knihy.

Byli nadšení a já taky.

Dva opilý, asi devatenáctiletí kluci.

Žvýkáci tabák

Pití se šťávičkou.

“Tvl, to je jak z gétéáčka.

Viděls to? Jak se na nás votočila, uplně, jak to.. Luk Skywalker!

Uplný Star Wars

Tvl světelnej teleskopickéj meč.”

Dnes mi to moc nejde,

Furt mi skener ujíždí,

Stěny ke mě nepromlouvaj,

Nevidím moc dobrých věcí,

Dokonce i poslouchám hudbu.

Chce se mi spát.

Domů se vracím kolem čtvrtý

Už je zas Další den.

8/7/22

pátek

12:00

Jdu se projít od Střešovického domu přes Novej svět na Malou Stranu.

Koukám po zdech.

Už mě to zase chytlo. Vidim krásu.

Jemný tance skvrn.

Je to jak animovanej film u kterýho někdo polohlasem vypráví pohádku, nebo přednáší báseň.

Slunce je skrytý pod šedivou plochou oblohou.

To je nejlepší světlo na pozorování a procházku.

Obrazy nejsou zkreslený stínama.

Nahý ve svym tvaru a barvě klidně čekají.

Nehybný a v něčem prchavý.

Chvíli se koukneš jinam a pak zase zpátky a už tam nejsou.

Jsou jiný.

Mlčenlivý.

Někdy ztratěj řeč.

Někdy naopak.

Tvrký pohled je umlčuje.

Dneska za světla, mi pomáhá hudba.

Nový album od Viagra Boys - Cave World.

Dala bych si pivo, uvidim.

Chodit do hospody mi teď přijde zoufalý.

Všude je plno křížů a já vůbec nemám náladu se modlit.

Lidí je tu taky spousta.

Co tu pracujou, v oblecích s visačkama choděj na voběd. A spoustu turistickéjch čumilů tu štráduje zvláště voblečenejch.

3.7. Sebe prezentace - pokus o stvoření fámu

Při svých nočních expedicích se snažím být nenápadná, přesto zapamatovatelná. Mým dosud nevysloveným přáním je vytvořit ze sebe postavu, postavičku o které se bude bavit hradní stráž a policisté střežící vládní budovy, kteří se strachují abych oloupané zdi ještě více neponičila. A aby opilí kolemjdoucí, co se semnou potkají, vyprávěli o zvláštní holce, co měla velkou mašinu, kterou snímala zdi. Aby aktér ze sebe mohl vytvořit postavu, musí se vyznačovat něčím neobvyklým, výrazným a hlavně konstantním. Jeho objevování na místě by mělo mít vlastní pravidelnost a četnost. Přes svoji nenápadnost, aby byl mimoděk spatřen. Neodkrývat zbytečně mnoho. Ideálním případem je, když někoho zaujmete natolik, že pak o vás vypráví a tím dává vzniknout fámu a zvěsti. Výrazným prvkem u mne je skenovací stanice a hlavně scanner, který při snímání LED světlem ozařuje plochy a vydává mechanické zvuky. Dalším aspektem tvoření postavy je kostým.

Obrázek 3 Kostým, archiv autorky

3.7.1. Kostým

Vzhledem k tomu, že se projektu věnuji celoročně, kostým na skenování nemá ustálenou podobu. Stanovila jsem si však několik pravidel, podle kterých se oblékám. Můj oděv musí mít vždy černou barvu a volný střih. Od hlavy až k patě, celá v černém. Skenuji v noci a díky černé barvě si připadám neviditelná, v bezpečí a svým způsobem i stylově. Kostým doplňují rukavice. Mám bílé háčkované na léto, černé elegantní na jaro a podzim a šedé pletené na zimu. Ty jediné mají prostříhlé konečky ukazováků, aby se s nimi dalo pracovat.

Obrázek 4 Háčkované, černé a pletené rukavice, archiv autorky

3.8. Kniha – Monolog tvarů

Skenerové snímky jsem se rozhodla spojit v knihu.

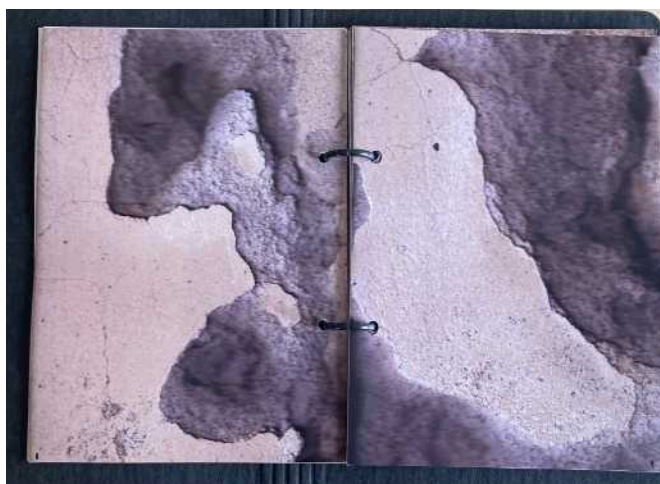
Nejprve jsem vyzkoušela formát desek s kroužkovou vazbou o velikosti A5. Tato forma měla evokovat vzorník. Stránky byly oboustranně potištěné a fotografie vyplňovala celou její plochu. Při listování katalogem mohl divák vnímat podobný pocit, jako při sledování animovaného filmu - rozpohybovaného obrazu. Tím, že knihu tvořily dvojstránky mohl divák pocítit komunikaci mezi levým a pravým snímkem. Snažila jsem se vybrat snímky tak, aby mezi jejich tvaroslovím vznikalo jemné napětí.

Formu s kroužkovou vazbou jsem nakonec opustila, působí prozatímně a nesplňovala mou představu o sofistikovaného výstupu, kterého jsem chtěla dosáhnout.

Obrázek 7: kroužková vazba, archiv autorky

Obrázek 8: kroužková vazba, archiv autorky

Další a momentálně poslední verze knihy Monologu tvarů má podobu jednotlivých karet, které jsou vloženy do ručně zhotovené krabice s vyraženým názvem ve zlaté barvě.

Karty jsem pojala jako grafické listy. Fotografie byly vytisknuty na matném fotopapíře plotrovou tiskárnou opět ve formátu A5, to jest v poloviční velikosti nasnímaného originálu. Menší formát obrazu jsem zvolila opět z důvodu zřetelnějšího vyznění tvaru a kompozice samotné. Fotografie jsou zapaspartovány na krémově bílých čtvrtkách a na každém listě je uvedena adresa a datum zachycení. Způsob zapsání místa a času má být v podobném stylu, jako se signují grafické listy. Kniha obsahuje 66 listů. Listy mají fungovat, jako kvalitní obraz o samotě i v kontextu dalších.

Obrázek 10: box na pasparty, archiv autorky

Obrázek 9: pasparty v boxu, archiv autorky

Obrázek 11: pasparty v boxu, archiv autorky

Obrázek 12: instalace na LS klauzurách 2022, archiv autorky

3.8.1. Dramaturgie prohlížení

Na výstavě klauzurních prací letního semestru 2022 jsem prezentovala některé snímky bez faktografických údajů, což se ukázalo jako fatální nedostatek. Obraz bez kontextu místa a času, bez ukotvení v časoprostoru, se stává plochým. Divákova imaginace a vnímání jsou odkázány jen na samotný obraz, což je těžký úkol na pozornost. Dále je otázkou, jak pracovat s následností výjevů. Jedna z možností je seřadit karty za sebe podle časové chronologie.

Souslednost, kterou jsem prezentovala na klauzurách, byla tvořena náhodou a neměla daný řád. Tisky jsem i několikrát během výstavních dnů zamíchala. Tato idea vycházela z mé představy náhody, jako hlavního motivu, který se objevuje při volném bloumání a objevování obrazů. Doufala jsem ve vytvoření knihy – obrazového souboru, kterým divák bude putovat, bloudit, ztrácet se, ale i nalézat. Musím konstatovat, že většina příchozích si nedopohlédla knihu celou a nevydržela u ní tolik času, kolik jsem doufala. Potvrdila se mi teze, že bez jasně a srozumitelně uvedeného kontextu, většina čtenářů k pozornému pozorování a ke zkoumání obrazů nedospěje. Nenastane tak ani bloudění, ani nalézání.

Další z verzí uspořádání je dramaturgicky pojmout celý proces prohlížení a pečlivě vybrat pořadí jednotlivých snímků tak, aby divákova pozornost vydržela. Ideálně prokládat snímky struktur stránkami s faktografickými informacemi pojednávajícími o území vzniku, procesu tvoření, deníkovými zápisy, mapou. Ve stylu prezentace textového obsahu a celkově grafické úpravy, bych se ráda inspirovala formou, jaká je v knize Dialog tvarů. Kniha mne celkově velmi inspirovala k probádání jednoho aspektu konkrétního území. Tak jako se autoři Dialogu tvarů věnují barokní architektuře v Praze, já se chci věnovat strukturám narušených stěn Hradčan a Malé Strany. Výsledná podoba Monologu tvarů pravděpodobně podobná Dialogu tvarů ani nemůže být, s přihlédnutím k tomu, že na Dialogu tvarů pracovali dva autoři. Milan Pavlík na textech a celkovém konceptu a Vladimír Uher je autor fotografií. Jak jsem se dozvěděla z rozhovoru s Milanem Pavlíkem, jejich tvorba záležela na blízké spolupráci. Pavlík k projektu Uhra přizval a během procházek spolu debatovali. Vedli dialog a to je myslím patrné i na snímcích, které byly pořízeny vždy po vzájemné shodě. (zdroj osobní archiv)

V Monologu tvarů je patrná těžkost způsobená zacyklením se v projektu, což přisuzuji tomu, že jsem tvořila sólově, a nedořečenost mnoha aspektů, které jsou pro mě díky času stráveným v procesu tvorby zřejmé a jasné, ale divákovi ne. Proto vidím Vedené procházky a diskusi nad Monologem tvarů jako klíčovou součást dalšího vývoje projektu.

3.9. Pozvání k participaci

Cítím že obrazová publikace Monolog tvarů, ve formě, jakou jsem prezentovala na výstavě letních klauzurních prací, není dostačující prezentací projektu. K projektu neodmyslitelně patří procházky prostředím, v kterém projekt vzniká. Komplexnost prostoru z míst skenování v obrazech není dokonale patrná. Čtenář knihy přichází o všechny další vjemy, kterými jsem byla já ovlivněna a které vedou můj tvůrčí proces při sběru tvarů a při výběru naskenovaných obrazů. A proto součástí projektu jsou i procházky pro veřejnost.

Vedenými procházkami pro veřejnost se projekt opět navrácí k flanérismu, už nejde o inspiraci, kterou zpětně prezentuji v podobě tisků, ale o „sdílenou“ inspiraci ve skupině během společného bloumání.

3.9.1. Vedené procházky pro skupinu

Zkušenost je nepřenositelná. Nelze v divácích – „spoluprocházejících se“, vyvolat stejné pocity, jaké zažívám já při svých výpravách v noci, o samotě. Proto cílem procházek není vytvoření iluze, která by se pokoušela imitovat mou vlastní zkušenost, ale jdeme jako skupina, které jsem průvodcem. Procházky většinou trvají 30. až 90. min. Během těchto vedených procházek se snažím účastníkům zprostředkovat své nadšení ze struktur a na příkladech jim ukázat, co je podle mne nosný tvar, který stojí za zvěčnění.

Procházky byly zatím dvojího typu. Typ A - procházka bez skenovací stanice a typ B - procházka se skenovací stanicí. U obou typů procházek je podobný úvod, ve kterém se snažím vysvětlit co je Monolog tvarů za projekt, jaký impulz dal projektu vzniknout a jak probíhá můj noční lov tvarů. Snažím se, aby úvod a naše diskuse probíhala za chůze. Během udýchaného vysvětlování, poukazuji na tvary, které upoutají mou pozornost. Když narazíme během procházky na neobyčejně působivou zeď, zastavíme se a začneme se cvičeními.

Cvičení spočívají ve zkoušení různých způsobů, jak co nejlépe vnímat daný tvar.

Pro akci typu A jsou možná tato cvičení:

Pozorovat mlčky tvary.

Pozorovat tvary a ukazovat na ně.

Pozorovat tvary, ukazovat na ně, upozorňovat tak ostatní.

Rozmlouvat o tvarech.

Nechat své tělo rozpohybovat vizuálním vjemem, který nám tvar poskytuje.

Dotýkat se zdiva. Hmatem zkoumat materiál a tvarosloví puklin.

Klepat na zeď, poslouchat její zvuk, pokusit se o odhad, kam dále se trhлина, díra, škvíra... rozroste a jak bude vypadat. A nebo, kde naopak vznikne nový tvar, kus omítky, pod kterým se ozýval dutý zvuk.

Dále většina účastníků nadšeně ukazovákem zaměřuje na tvar a vykládá, jako které zvíře, rostlina, nebo bytost daný tvar vypadá.

Těmto konkrétním asociacím se raději vyhýbám (jak uvádím v části Vladimír Boudník, Explosionalismus – flanérie imaginace), ale neomezují projevy ostatních které jsou úplnou přirozeností, jako hlásal již Vladimír Boudník, ve svém manifestu Explosionalismu.²⁵

Na akci typu B se mohou provádět stejná cvičení, jako na akci typu A, ideálně na začátku a v kratším intervalu. Většina cvičení se pak směřuje kolem skenovací stanice. Účastníkům jsou rozdány rámečky z bílé čtvrtky jejichž prázdné pole má shodný formát se skenovací plochou, tedy A4. Díky těmto rámečkům si účastníci mohou vybrat vlastní moment narušené stěny. Po chvíli fokusování, mohou účastníci využít skenovací stanici. Já nesu brašnu s počítačem a dotyčný pracuje se skenerem. Společně se pak díváme na pořízené snímky. Po skončení této části procházky je ideální znovu nalézt hospodu a o vedené procházce, dané trase, provedených cvičeních a pořízených snímcích se pobavit.

S vedenými procházkami jsem začala až v květnu v roce 2022. Cítím velkou zodpovědnost při pořádání akce pro víc lidí, kteří do noci pod mým vedením brouzdají ulicemi prázdné Prahy a pak noční tramvají unavení spěchají domů s vidinou nevyspalosti v nadcházejícím dni. Vnímám jako nelehký úkol pracovat se skupinou v tak proměnlivém prostředí, jako je veřejný prostor ulic města, kde náhoda a intuice ovládá harmonogram akce. Díky vlastní chaotičnosti a nekoordinovanosti nechávám někdy skupinu dělat cvičení bez uvedení kontextu nebo zapomenou zmínit něco podstatného. Naštěstí skupina byla zatím vždy aktivní a na nejasnosti se v průběhu akce doptala. Z těchto důvodů jsem zatím zvala na vedené procházky své přátele a známé, o kterých vím, že dokáží jednat samostatně a jsou otevření novým impulsům. Většinu vedených procházek jsem do jisté míry vnímala jako trápení účastníků. Jistý experiment. Mě procházky se skupinou obohacovaly, ale nebyla jsem si jistá, jestli je to oboustranné. Naštěstí jsem dostala i pár kladných zpětných vazeb a někteří zúčastnění mají zájem o další akce.

Následuje popis jedné z vedených procházek:

---

25 MERHAUT, Vladislav. Grafik Vladimír Boudník. Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-382-4.

Procházka II.

Datum: čt 19. 5. 2022

Účastníci: Jákob Keller, Shoe Bean, Carolina Sidon, Berta Doubková, Tereza Dostálová, pes Madla, matka Jákoba a kamarádka Caroliny odešly před skenováním

Sraz: U Glaubiců ve 22:30

Typ procházky: B

Toto byla první procházka, při které jsem s účastníky skenovala. Zrodil se tak typ procházky B.

Šli jsme Nerudovou ulicí. První zastávka byla hned z kraje u modré stěny na adrese Nerudova 1. Zde jsem demonstrovala fungování přenosné stanice a způsob sběru. Další zastávka byla u kostela Panny Marie Matky ustavičné pomoci a sv. Kajetána. Zde se odehrálo něco, co pro mne bylo objevné. Kostel na sobě nese spoustu zajímavých skvrn i hodně vyškrábaných vzkazů a malých kreseb. Minulý rok ho začali od střechy opravovat, a tak se stal jedním z prvních, mnou zdokumentovaných, objektů. Dokumentace proběhla v pondělí 10. ledna kolem 23 hodin. Bylo zajímavé, aniž bych na konkrétní skvrny a struktury upozorňovala, zaujaly účastníky podobné obrazce jako mě v podobný čas půl roku nazpátek.

Zde uvádím pro srovnání:

Obrázek 13:
10.1.2022

Obrázek 14:
19.5.2022

Obrázek 15: 10.1.2022

Obrázek 16: 19.5.2022

3.9.2. Hospoda místo začátku a konce

Výchozí bod procházek je vždy naplánován v hospodě u piva. Je to hned z několika důvodů. Je dobré se jako skupina nejprve trochu seznámit - neformálně poklábosit, občerstvit se pivem a na chvíli si odpočinout před nadcházejícím výšlapem. Zároveň jsem ze svých bloumání a toulání vypořádala, že díky požití piva, nabývá nadšení ze skvrn na síle. Pivo tedy vnímám na procházkách, jako akcelerátor úspěchu. Dobré naladění skupiny je pro procházku klíčové. Díky pocítěnému "bezpečí a "komfortu" hospody se účastníci uvolní a jsou více otevření k přijetí nového pohledu na problematiku krásy oprýskaných zdí.

Během vedených procházek mě i účastníky napadají otázky, které je dobré rozvinout až po návratu zpět do hospody, neboť na ulici u rozbité stěny se nikomu většinou dlouho postávat a klábosit nechce. Díky reflexi a kritice nahlížím na projekt, který byl tak dlouhou dobu jen mým osobním tichým snažením, novou perspektivou. Dostávám otázky, které mě samotnou nenapadají, ale potřebuji na ně znát odpovědi. V závislosti na stráveném čase u debaty v hospodě se některé otázky zodpoví během téhož večera.

Obrázek 17: U Dvou Slunců, archiv autorky

Deníkový zápis, nedatováno. Pravděpodobně po návštěvě hostince U Dvou Slunců.

Hladina večera se překlene, tak jako se vzhůru nohama obrátili prázdné püllitry.

Vcházíme do ulic. První motavé kroky vystřídá svižná chůze, kyslík nás občerství, nahlas dýcháme a očima sledujem ubíhající zdi.

Skvrny se roztahují a smršťují, protahují a uhýbají do nových forem.

Šilháme po nich. Snažíme se usledovat nadcházející a minulé. Nekonečnými proměnami se svíjí a vykukují, nadšené skvrny, nadšeným divákům. Jako rybky, kterým se sype krmení, skákají nad hladinou a překvapují nás.

Chvílemi je to šílené.

Až moc toho všeho.

Někdy je těžké odvrátit se, ukončit oční kontakt. Se zdí bez očí, která není slepá.

Jindy, jiný večer, jiný čas, stěny jsou jen zdi, které nikdo neopravil. Opuštěné, bolavé. Všechny skvrny slepé.

V takových momentech vizuální hluchoty, soustředím se na jiné věci.

Na vzduch, na světlo, vůni, stíny, kroky dalších chodců, směr jejich cesty, na tmavou oblohu a zavřené obchody.

3.9.3. Oslovení veřejnosti

Jak vylákat diváka? Jak nalákat spolupracovníka? Jak přimět ženy a muže, aby se vydali na procházku s nejasným cílem bezcílě bloumat, přitom něco vyzkoumat? Na tyto otázky stále hledám odpovědi.

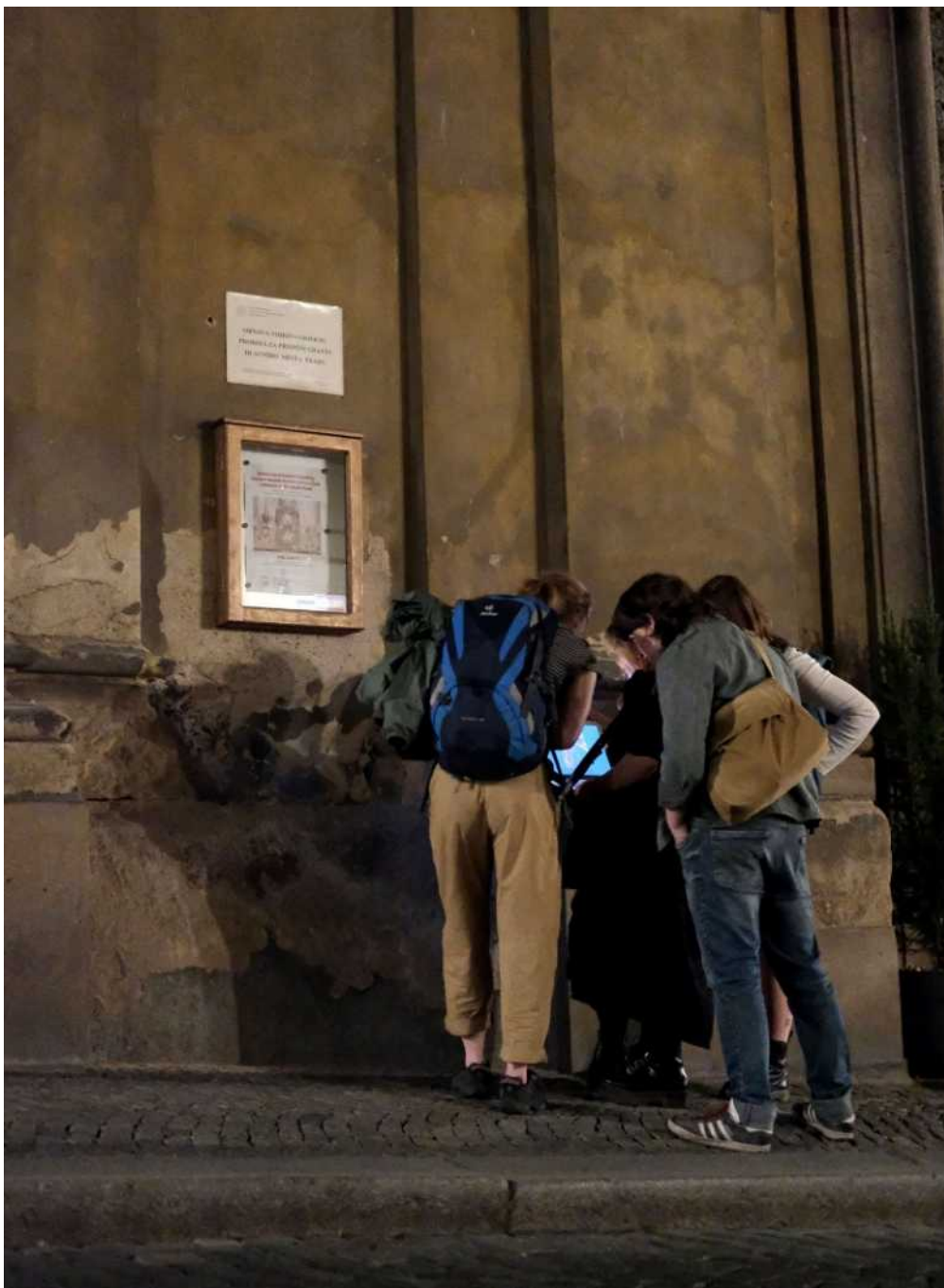
Kvůli tomu, že zatím nevím, jak oslovit neznámé publikum, zvala jsem na procházky, jak uvádím už výše, hlavně své přátele a známé. Doufala jsem v jejich otevřenost a schovitavost.

Na pár vedených procházek jsem dokonce vytvořila událost na Facebooku. I když jsem zprvu na tyto akce chtěla zvát osobně nebo psanými vzkazy, tak abych se vyhnula internetu, rozhodla jsem se nakonec svůj projekt dát na sociální síť. Díky zveřejnění události velkému počtu lidí z různých společenských okruhů dorazili na akce i lidé, kteří mne svou účastí překvapili. Sociální síť, konkrétně Facebook, se mi osvědčily, jako dobrá možnost, jak oslovit potenciální účastníky ze širšího společenského okruhu.

3.10. Plány do budoucna

Jak může být z deníkových zápisů patrné, plánuji publikaci Monolog tvarů prezentovat veřejně. Chodit s hotovou knihou po Novém světě a klepat na různé dveře a jako jehovista vykládat o krásách skvrn. Nebo nechat na místech sběru lístečky s pozvánkou na prohlídku knihy. Denní demonstraci sběru se skenovací stanicí, aby mne vidělo při práci více kolemjdoucích neplánuji. Jednak se během dne špatně skenuje a za druhé jsem plaché povahy.

Nevím, jak přesně s veřejností komunikovat tento můj projekt, ale věřím, že prozkoušením různých možností naleznu vhodný způsob a nebo způsoby sdílení.

Obrázek 18: Vedená procházka II. foto Carolina Sidon

3.10.1. Formát obrazu

Další cestou, kterou se postupně vydávám je pracovat s různými velikostmi formátu.

Díky vysokému rozlišení nasnímaného obrazu, je možné snímky skvrn tisknout na velké formáty až do formátu A1 a stále jsou zde dobře čitelné detaily. Dalo by se také pracovat s velkými naddimenzovanými plochami. Obraz o původní velikosti A4 nazvěčovat tak, že by byl schopný pokrýt celou plochu stěny, z které byl nasnímán. Tyto snímky by se pak mohli například přímo promítat na konkrétní zeď. Nabízí se vytisknout snímky v poměru 1:1 k originálu a dělat s nimi podobná cvičení, akci Jiřího Kovandy z 12. Června 1976.²⁶ Idea vytvářet na vedených procházkách takovéto sitespecific instalace, které byly populární v 70. letech²⁷, možná rovnou za pomoci přenosné tiskárny, je lákavá. Tak by se skenovací stanice rozšířila o další složku a vzniklo by tak instantní dokumentační těleso.

Dalším možným způsobem, jak nakládat s již pořízenými fotografiemi, je se odprostit od místa a dále se k němu nevztahovat a veškerou pozornost věnovat působnosti obrazu. Využít vysokého rozlišení snímků a tisknout je ve velkém formátu a zaměřit se na jejich instalaci. Dále je pak možné využít uprav snímků v Photoshopu a tím vykreslit námi chtěný rys, čemuž jsem se zatím nevěnovala, kvůli záměru zachování autenticity dokumentu. Dále bych ráda pracovala s dalšími aspekty, které dotváří genia loci zkoumaného území (zvuky, vůně, historie..) a zakomponovala je do výsledného tvaru.

Díky psaní této bakalářské práce a nutnosti o Monologu tvarů znovu přemýšlet, mne napadlo spoustu různých způsobů, jak projekt rozvinout. Nejvíce se těším vyzkoušet propojit Monolog tvarů s knihou *Dialog tvarů*. Ráda bych využila texty například z kapitol Hmoty, Omítka, Rytmus, Tektonika, Světlo a stín, Dekor a přiřadila bych je k mým snímkům. Také bych se ráda s Milanem Pavlíkem pobavila o tom, jak vnímá tvarosloví opadaných zdí a celkově projekt Monolog tvarů.

Určitě chci nadále pokračovat ve sběru tvarů během mých nočních výprav a s Vedenými procházkami pro skupinu.

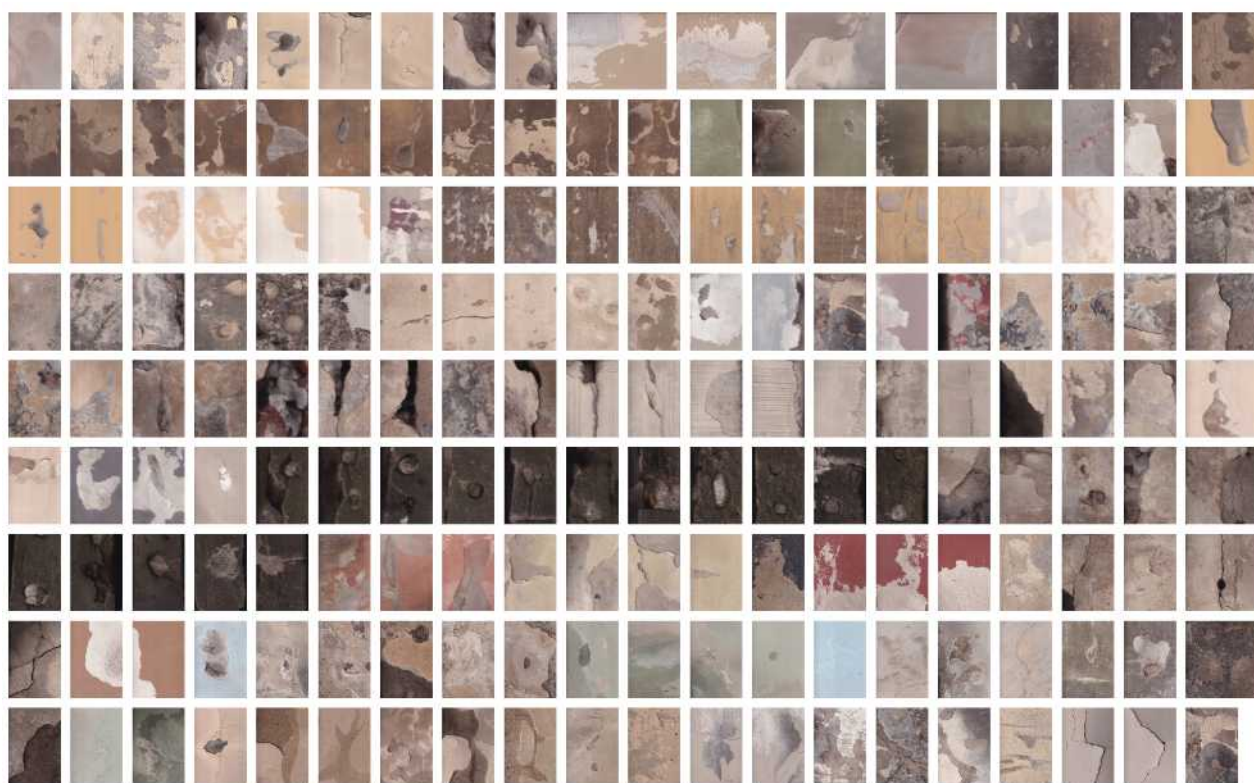
---

26 Jiří Kovanda, Akce bez názvu, 12. 7. 1976

Autorský popis: Vyfotografujeme určené místo. Vzniklou fotografii (1 : 1) toto místo překryjeme a fotografujeme znovu. Teprve tuto fotografii s konečnou platností instalujeme na dříve určené místo.

(citace ze str 118. Procházka akční Prahou - Akce performance happeningy 1949-1989)

27MORGANOVÁ, Pavlína. Procházka akční Prahou. Akademie výtvarných umění (AVU), 2015. ISBN 978-80-87108-54-3

Obrázek 19: paleta vzorů a barev, archiv autorky

4. Závěr

V textu jsem se snažila objasnit pojem flanérie a uvést vývoj flanérství v proměnách doby. Díky této bakalářské práci jsem se dozvěděla o postavě flanéra, s kterým se mohu do jisté míry ztotožnit. Proces bloumání považuji za stěžejní prvek tohoto uměleckého způsobu tvorby a snažila jsem se z něj odejmout jeho negativní konotaci s nicneděláním a flákačstvím. Mohu tak lépe artikulovat vlastní tvorbu a prezentovat ji veřejnosti. Toto povědomí o flanerii mi pomůže i v komunikaci s účastníky Vedených procházek. Díky rekapitulaci celého procesu tvorby Monologu tvarů se mi opět navrátilo prvotní nadšení, které mě motivuje k další tvorbě. Díky rešerši mě napadlo spoustu nových možných variant, jakým směrem projekt dál rozvíjet.

Zároveň jsem narazila na problém nedůsledné dokumentace své práce. Z některých Vedených procházek nemám žádné textové ani fotografické záznamy. Skeny stěn jsem neoznačovala přímo po sejmutí, což někdy způsobilo ztrátu povědomí o adrese, na které byl snímek pořízen. A v neposlední řadě nemám ani jednu fotografii nebo video záznam ze sólo skenovací výpravy. Jsem si vědoma těchto nedostatků v dokumentaci a v budoucnosti jim budu přikládat větší význam. Hodnotím kladně stálé rozvíjení se v práci a jak pojmenování procesu tvorby pomohlo na něj nahlížet z jiného úhlu. Vztah mezi flanérstvím a projektem je proměnlivý. Flanérie není trvalý stav, je to způsob uvažování a vnímání okolního světa. V některých chvílích mě tento stav myslí opouští a já pouze zpracovávám vjemy z předešlého bloumání. Jsem toho názoru, že flanerii jako dovednost lze cvičit a dosáhnout tak intenzivnějších výsledků. Na příkladu vývoje Monologu tvarů můžeme pozorovat, že flanérství dalo vzniknout tomuto projektu a v určitých fázích se do něj opět dostávalo.

5. Obrazová příloha

Obrázek 20: Skener při práci, archiv autorky

Obrázek 21: Vedená procházka III.

Obrázek 12 Vedená procházka III., foto archiv autorky

Obrázek 22: Vedená procházka III. archiv autorky

Obrázek 23: Vedená procházka IV., archiv autorky

Obrázek 24: Vedená procházka IV., archiv autorky

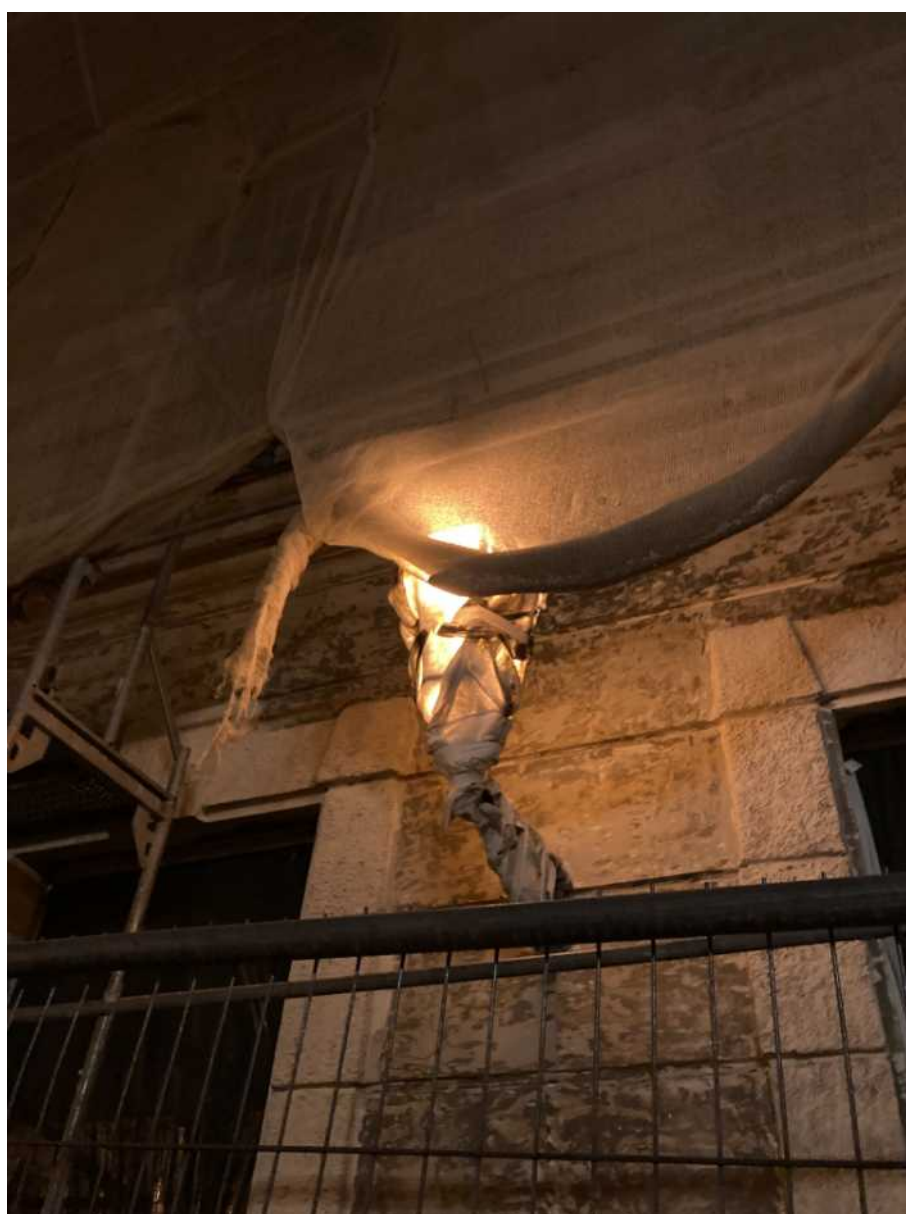

O

Obrázek 25: V kostýmu se skenovací stanicí sbalenou v brašně, archiv autorky

Obrázek 26: Martinský pakác v opravě, archiv autorky

Obrázek 27: Martinský palác v opravě, archiv autorky

Obrázek 28: Kompozice: vyřazený snímek, archiv autorky

Obrázek 29: Kompozice: vybraný snímek, archiv autorky

Obrázek 30: Monolog tvaru - Ulice Ke Hradu

6. Seznam použitých pramenů a literatury

BEŇOVÁ, Jana. Flanérova košeľa: 8 a pol bratislavských ulíc. 1. BRAK, 2020. ISBN 9788089921324.

NORBERG-SCHULZ, Christian. Genius loci: krajina, místo, architektura. 2. vyd. Přeložil Petr KRATOCHVÍL, přeložil Pavel HALÍK. Praha: Dokořán, 2010. ISBN 978-80-7363-303-5.

UHER, Vladimír. Dialog tvarů: architektura barokní Prahy : struktury, tvary a kompozice ve fotografii. Praha: Odeon, 1974.

MERHAUT, Vladislav, PAVELKA, Zdenko, ed. Grafik Vladimír Boudník. Praha: Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-382-4.

MORGANOVÁ, Pavlína. Procházka akční Prahou: akce, performance, happeniny 1949-1989. Praha: VVP AVU, 2014. ISBN 978-80-87108-54-3.

DEBORD, Guy. Společnost spektaklu. V Praze: Intu, 2007. ISBN 978-80-903355-5-4.

Elektronické zdroje

Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti.

JIRÁTOVÁ, Kristýna. Samota uprostřed davu: Charles Baudelaire a umění 20. století a současnosti. 2018.

Dizertační práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění. Vedoucí práce Bydžovská,

Lenka.

Flanér

Flanér – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Flan%C3%A9r>

Bloumat

[online]. Copyright © [cit. 22.08.2022]. Dostupné z:

<https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=bloumat&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

Walter Benjamin: Dílo a jeho zdroj (1974)

https://monoskop.org/images/4/40/Benjamin_Walter_Dilo_a_jeho_zdroj_pp_1-129.pdf

Chůze, nejpřirozenější pohyb

<https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/js11/terminologie/web/4chuze.htm>

Chodím tedy jsem. Proč je chůze nejpodceňovanějším cvičením vůbec? - Do práce na kole. Do práce na kole

2022 - Do práce na kole [online]. Dostupné z: <https://www.dopracenakole.cz/31871/chodim-tedy-jsem-proc-je->

chuze-nejpodcenovanejsim-cvicenim-vubec

LANGWEILŮV MODEL PRAHY. LANGWEILŮV MODEL PRAHY [online]. Dostupné z: <http://www.langweil.cz/>

Skener – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Skener>

CanoScan LiDE 300 - Support - Download drivers, software and manuals - Canon Czech Republic. Digitální

fotoaparáty, objektivy, videokamery a tiskárny - Canon Czech Republic [online]. Dostupné z: https://www.canon.cz/support/consumer_products/products/scanners/lide_series/canoscan-lide-300.html?type=specifications